

Voorwoord bij de collectie papers die hier gebundeld zijn ter gelegenheid van het emeritaat van Johan Stuy.

Van Den Bossche, Marc; Verstrynghe, Karl

Published in:
Redelijkheid. Liber Amicorum Johan Stuy

Publication date:
2023

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Van Den Bossche, M., & Verstrynghe, K. (2023). Voorwoord bij de collectie papers die hier gebundeld zijn ter gelegenheid van het emeritaat van Johan Stuy. In M. Van den Bossche, & K. Verstrynghe (editors), *Redelijkheid. Liber Amicorum Johan Stuy* (blz. 7-8). ASP / VUBPRESS.

Copyright

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form, without the prior written permission of the author(s) or other rights holders to whom publication rights have been transferred, unless permitted by a license attached to the publication (a Creative Commons license or other), or unless exceptions to copyright law apply.

Take down policy

If you believe that this document infringes your copyright or other rights, please contact openaccess@vub.be, with details of the nature of the infringement. We will investigate the claim and if justified, we will take the appropriate steps.

Redelijkheid
Liber amicorum Johan Stuy

Redelijkheid

Liber amicorum Johan Stuy

Marc Van den Bossche en Karl Verstrynghe (red.)

VUBPRESS

GPRC
Guaranteed
Peer Reviewed
Content
www.gprc.be

Aan deze publicatie ging een onafhankelijke peer-reviewprocedure vooraf, waarbij het manuscript beoordeeld werd door twee referenten. Bij Boekenbank is het werk aangemeld met het label GPRC (Guaranteed Peer Review Content). Dit label werd ontwikkeld door Boek.be en wordt toegekend aan publicaties die voldoen aan de criteria van het VABB (Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand).

Omslagontwerp: www.frisco.be

Boekverzorging: theSWitch

© 2023 Uitgeverij VUBPRESS

VUBPRESS is een imprint van ASP nv
(Academic and Scientific Publishers nv)

Keizerslaan 34

B-1000 Brussel

Tel. 0032 (0)2 289 26 56

E-mail: info@aspeditions.be

www.aspeditions.be

ISBN 9789461174246

NUR 730

Wettelijk depot D/2023/11.161/005

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, op elektronische of welke andere wijze ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	7
<i>Marc Van den Bossche & Karl Verstrynge</i>	
De status van het dier in de filosofie van verlichtingsdenkers Hermann Samuel Reimarus en Immanuel Kant. Een bijdrage tot de dierethiek	9
<i>Else Walravens</i>	
Schillers concept van esthetische staat als vorm van erkenning	41
<i>Emiliano Acosta</i>	
Filosofie, kritiek en geschiedenis. Over Horkheimers vroege geschriften	71
<i>Sonja Lavaert</i>	
Plicht, moraal en religie bij Kant en Bergson. Over statische en dynamische componenten, convergentie en divergentie	95
<i>Ward Van Uytsel</i>	
Zelfverwerkelijking of ‘zelfbehoud zonder zelf’? Persoonlijke ontwikkeling en levenskunst in het licht van het denken van Theodor W. Adorno over het individu	135
<i>Daniel Acke</i>	

Vergeeten voorlopers van het vrijzinnig humanisme. Over enkele teksten van Georges Guy-Grand	163
<i>Jeffrey Tyssens</i>	
Naar een kosmopolitisch lokalisme. Het grensdenken van Walter Mignolo	215
<i>Marc Van den Bossche</i>	
De weg van de redelijkheid bij een existentieel-ethisch dilemma: de casus van de savior baby in België	235
<i>Adelheid Rigo</i>	
Euthanasie bij psychisch lijden: heeft de familie een stem?	261
<i>Frank Schweitser & Wim Distelmans</i>	
Zijn ethische commissies hun naam waardig?	285
<i>Gustaaf Cornelis</i>	
Over de auteurs	313

Voorwoord

Marc Van den Bossche & Karl Verstrynghe

Dit boek is een *liber amicorum*, een vrienden- en huldeboek, voor Johan Stuy, wiens titulatuur van ‘prof. dr.’ voortaan wordt vervolledigd met ‘em.’, ‘emeritus’.

Johan Stuy (°1957) was hoogleraar aan de opleiding Wijsbegeerte & Moraalwetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel. De samenstellers van dit boek hebben Johan Stuy goed gekend. De ene maakte hem nog mee als assistent van de opleiding toen hij zelf student was begin jaren ’80 van vorige eeuw, de andere neemt de fakkel van zijn colleges ‘Ethiek’ over. Samen waren ze van de gevierde jarenlang collega filosofie aan de VUB.

Het hoeft geen betoog dat Johan Stuy gezien deze lange loopbaan als geen ander getuige is geweest van het reilen en zeilen binnen de opleiding Wijsbegeerte & Moraalwetenschappen en binnen de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Lange tijd bekleedde hij er als hoogleraar ethiek en toegepaste ethiek diverse bestuursfuncties. Johan Stuy heeft zich gedurende zijn loopbaan in de eerste plaats als bio-ethicus geprofileerd. Dit verhult echter zijn ruime belangstelling voor en kennis van andere domeinen in de filosofie en van talloze auteurs die hij in zijn colleges behandelde. Een uitputtende opsomming is onmogelijk en riskeert toch steeds weer vergetelheden. Een schets van het ruime spectrum is al veelzeggend: van Martin Heidegger en Arnold Gehlen over Hannah Arendt en Richard Rorty, van Jürgen Habermas en Hans Jonas tot Jean-Paul Sartre en Charles Taylor. En dan mogen we toch ook auteurs als Sigmund Freud en Peter

Singer of H. Tristram Engelhardt niet vergeten te noemen. Deze grote diversiteit is even bewonderenswaardig als veelzeggend. Ze staat immers symbool voor de krachtige pluralistische benadering waar onderzoek en onderwijs van Johan Stuy voor hebben gestaan, en dit steevast binnen een open vrijzinnig-humanistisch perspectief.

De samenstellers danken de collega's en vrienden die graag mee hulde betuigden aan Johan Stuy door een bijdrage te leveren aan dit boek. De net genoemde diversiteit vertaalt zich hier meteen ook in de aangeleverde artikels. De vraag aan collega's en vrienden was om een bijdrage te leveren die een raakpunt had met het onderzoek of onderwijs van de hier gevierde collega. De inhoudsopgave van dit boek kan als symbolisch worden gezien voor de veelheid aan auteurs en thema's die Johan Stuy bezighielden. Maar net die diversiteit stelde de samenstellers voor een probleem: welke titel kun je geven aan een boek dat zoveel interesses weerspiegelt? Het bracht hen bij de titel *Redelijkheid*. De term leent zich uitstekend voor de standpunten die Johan Stuy in zijn onderzoek en onderwijs heeft verdedigd en de wijze waarop hij dit heeft gedaan. In tijden van almaar toenemende polarisering is zijn naar harmonie, openheid en pluraliteit zoekende denken quasi *unzeitgemäss* te noemen. De samenstellers hopen dat deze houding ook mag blijken uit de tien bijdragen aan dit boek. Wat ze bindt is deze redelijkheid, waarmee we onze collega emeritus hulde willen brengen.